

Załącznik do Uchwały Nr XII/99/2019
Rady Gminy Dąbrowa Biskupia
z dnia 19 grudnia 2019r.

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH ORAZ
NARKOMANII NA ROK 2020**

Dąbrowa Biskupia, grudzień 2019

Do zadań własnych Gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych. Zbiór powyższych działań spisany jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii uchwalanego corocznie przez Radę Gminy w Dąbrowie Biskupiej.

Problemy wynikające z picia alkoholu, używania narkotyków oraz przemocy w rodzinie są w dalszym ciągu najpoważniejszymi kwestiami społecznymi. Zjawiska te mają ogromny wpływ na bezpieczeństwo społeczne, stan zdrowia, jak też relacje z najbliższymi. Obecnie nie zastanawiamy się już, czy warto pomagać, osobom, rodzinom z problemem alkoholowym a szczególnie dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych, ale jak to zrobić szybciej, skuteczniej, efektywniej.

Pomagać – to znaczy minimalizować skutki alkoholizmu, narkomanii, nikotynizmu.

Pomagać - to znaczy edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, radzenia sobie z konfliktową sytuacją, jak skutecznie bez używek rozładowywać napięcia i rodzącą się agresję.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020 zawiera zadania, które będą realizowane z uwzględnieniem aktualnych potrzeb lokalnych oraz wykorzystaniem istniejących zasobów służących rozwiązywaniu problemów wynikających z uzależnień. Działania podejmowane w ramach niniejszego programu mają na celu zmniejszenie różnorodnych problemów powodowanych przez alkohol i środki psychoaktywne w całej społeczności lokalnej.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii wskazuje podmioty odpowiedzialne za ich realizację, określa źródła finansowania tych zadań, przedstawia również zadania własne gminy wynikające z:

- ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawy z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

Przy opracowaniu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii uwzględnione zostały wskazówki wynikające z *Rekomendacji do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych* Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, jak również uwzględniono cele operacyjne Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanii, poprawę sposobu odżywiania oraz aktywności fizycznej społeczeństwa, promocję zdrowego i aktywnego starzenia się.

I. Diagnoza i ocena stanu zagrożenia

1. Gmina Dąbrowa Biskupia położona jest w województwie kujawsko-pomorskim. Do Gminy należą 28 wsie, które obejmuje 20 sołectw. Zamieszkuje ją 5058 mieszkańców, w tym 1050 stanowią nieletni, według stanu na dzień 09.12.2019r. Na terenie Gminy znajdują się 4 Szkoły Podstawowe. Łącznie do szkół uczęszcza 602 dzieci, według stanu na dzień 30.09.2019r. Na terenie Gminy są dwa ośrodki zdrowia: w Dąbrowie Biskupiej i w Parchaniu. Wysoki poziom bezrobocia ma istotny wpływ na stan problemów alkoholowych. Według stanu na dzień 30 września 2019 r. w Gminie zarejestrowanych jest 223 bezrobotnych w tym 134 kobiety. Z prawem do zasiłku jest 47 osób w tym 26 kobiet¹. W Gminie jest 19 środowisk patologicznych, w których żyją 32 osoby. Wszystkie te rodziny objęte są pomocą udzielaną przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrowie Biskupiej. Problem nadużywania alkoholu występuje w wielu rodzinach na terenie Gminy.

2. Z informacji Komendy Powiatowej Policji w Inowrocławiu wynika, że w okresie do 30 września 2019 r. odnotowano szereg zdarzeń na terenie Gminy Dąbrowa Biskupia, których przyczyną był alkohol. Zdarzenia te przedstawiają się następująco:

- 1) interwencje domowe – 10,
- 2) interwencje związane z osobami nietrzeźwymi – 9,
- 3) kierujący pojazdami mechanicznymi w stanie nietrzeźwości – 2,
- 4) osoby doprowadzone do PDOZ (Policyjne Pomieszczenie dla Osób Zatrzymanych) w Inowrocławiu w celu wytrzeźwienia – 17 ,
- 5) interwencje domowe dotyczące przemocy z wykorzystaniem procedury „niebieska karta” – 6,
- 6) interwencje związane ze spożywaniem alkoholu w miejscach publicznych – 1,
- 7) nie stwierdzono przestępstw narkotykowych

	Rok 2018	Rok 2019
Interwencje domowe	25	10
Interwencje związane z osobami nietrzeźwymi	Brak danych	9
Kierujący pojazdami mechanicznymi w stanie nietrzeźwości	8	2
Osoby doprowadzone do PDOZ (Policyjne Pomieszczenie dla Osób Zatrzymanych) w Inowrocławiu w celu wytrzeźwienia	16	17
Interwencje domowe dotyczące przemocy z wykorzystaniem procedury „Niebieskiej Karty”	9	6
Interwencje związane ze spożywaniem alkoholu w miejscach publicznych	2	1
Stwierdzone przestępstwa narkotykowe	0	0

¹ <http://pupinowroclaw.pl/uploads/files/statystyka/2019/F1.2019.10.pdf>

Jak wynika z informacji z KPP w Inowrocławiu problematyka uzależnień na terenie Gminy Dąbrowa Biskupia przejawia tendencję malejącą.

3. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie Dąbrowa Biskupia wynosi ogółem 14, w tym:

1) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży - 14

a) do 4,5% oraz piwo – 14 punktów,

b) od 4,5% do 18 % - 13 punktów,

c) powyżej 18% - 14 punktów,

2) ogródki piwne - 2

3) zezwoleń jednorazowych - 6

Na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych przypada 361 mieszkańców.

4. Narkomania stanowi wyzwanie cywilizacyjne o zasięgu globalnym. Niesie za sobą poważne ryzyko dla zdrowia publicznego. Związana jest ściśle z wieloma problemami społecznymi, jak: ubóstwo, bezrobocie, prostytucja, przestępczość, bezdomność. Nie można stwierdzić jednoznacznie, że problem narkomanii nie istnieje, nie mniej jednak podejmowanie działań w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki w temacie narkomanii jest celowe. Nadużywanie alkoholu to nie tylko szkody zdrowotne, także społeczne, takie jak: naruszenie zasad bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie.

Problem uzależnienia od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych mimo podejmowanych od wielu lat działań mających na celu zwiększenie świadomości na temat konsekwencji nadużywania środków psychoaktywnych stale utrzymuje tendencję wzrostową.

II. Cele Programu

Świadomi zagrożeń, jakie niesie spożywanie napojów alkoholowych i uwzględniając trzeźwość jako niezbędny warunek moralnego i materialnego dobra Gminy przyjmuje się następujące cele gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanii:

1. Cele ogólne:

- 1) zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych na terenie Gminy,
- 2) zmniejszanie rozmiarów aktualnie istniejących problemów alkoholowych.
- 3) podniesienie świadomości społeczności związanych ze zjawiskiem narkomanii.

2. Cele szczegółowe:

- 1) obniżenie śmiertelności i ryzyka zachorowań na choroby związane z nadużywaniem alkoholu i narkotyków,

- 2) zmniejszenie ilości uszkodzeń ciała spowodowanych wypadkami przy pracy i na drogach powstałych po wypiciu alkoholu,
- 3) zwiększenie bezpieczeństwa i porządku publicznego,
- 4) zwiększenie stabilności i bezpieczeństwa środowiska rodzinnego,
- 5) propagowanie w społeczeństwie lokalnej abstynencji i trzeźwości,
- 6) zapewnienie pomocy socjalnej, psychologicznej i prawnej dla rodzin dotkniętych problemem narkomanii.

III. Zadania Programu

1. Działania profilaktyczne obejmują między innymi:

1) profilaktykę i terapie kierowaną do dzieci i młodzieży w formie:

- a) uwzględnienia w programie nauczania wiedzy o szkodliwości picia alkoholu, szkodliwości narkotyków dla człowieka oraz w życiu rodzinnym poprzez wprowadzenie do szkół programów profilaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem programów rekomendowanych przez np. PARPA, Kuratorium Oświaty, spektakli teatralnych,

b) prowadzenie dla dzieci i młodzieży programów edukacyjno – rozwojowych

Zadanie 3.2.1 pkt 1 z NPZ poszerzanie i udoskonalanie oferty, upowszechnianie oraz wdrażanie uniwersalnych programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, w tym programów profilaktyki uniwersalnej, które biorą pod uwagę wspólne czynniki ryzyka problemów alkoholowych i innych zachowań ryzykownych i czynniki chroniące, wspierające prawidłowy rozwój oraz 2.3.1 pkt 1; profilaktyki selektywnej adresowanej do dzieci, rodziców, młodzieży i wychowawców (3.2.2, pkt 1) oraz (2.3.2 pkt 1); profilaktyki wskazującej (3.2.3 pkt 1) oraz 2.3.3 pkt 3)

Wskaźniki osiągnięcia zadania:

Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych

Założona miara osiągnięcia wskaźnika: 4

Liczba uczestników (dzieci, młodzież, rodzice)

Założona miara osiągnięcia wskaźnika: 200

Liczba szkół

Założona miara osiągnięcia wskaźnika: 4

c) kontynuowanie działalności Świetlicy Środowiskowej w Pieraniu,

Zadanie 3.2.2, pkt 2 z NPZ poszerzenie i podniesienie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej dla dzieci z rodzin z problemami alkoholowymi

Wskaźniki osiągnięcia zadania:

Liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem

Założona miara osiągnięcia wskaźnika: 20

Liczba uczestników zajęć specjalistycznych

Założona miara osiągnięcia wskaźnika: 10

- d) wspieranie działań stowarzyszeń z terenu gminy promujących zdrowy styl życia i działań profilaktycznych,

Wskaźniki osiągnięcia zadania: liczba wdrożonych projektów, programów profilaktycznych, interwencyjnych przez instytucje i organizacje

- e) organizowanie spędzania czasu wolnego dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych (zajęcia opiekuńczo – wychowawcze i sportowo - rekreacyjne, wycieczki poznawcze),

Wskaźniki osiągnięcia zadania:

Liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem

Założona miara osiągnięcia wskaźnika: 20

- f) organizowanie kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką alkoholową oraz narkotykową,

Zadanie 2.1.1 pkt 1b z NPZ prowadzenie działań edukacyjnych, w tym kampanii społecznych, adresowanych do różnych grup docelowych, w szczególności do dzieci, młodzieży i rodziców na temat zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP (Nowe Syntetyczne Substancje Psychoaktywne), a także z pozamedycznego stosowania produktów leczniczych, których używanie może prowadzić do uzależnienia; 3.1.1 pkt 1

Wskaźniki osiągnięcia zadania:

Liczba kampanii

Założona miara osiągnięcia wskaźnika: 1

- 2) prowadzenie działań profilaktycznych, edukacyjnych i terapeutycznych kierowanych do społeczności lokalnej w celu zapobiegania procesom uzależnienia, zmniejszaniu picia szkodliwego i ryzykownego, terapii dla osób dotkniętych chorobą alkoholową oraz ich rodzin poprzez:

- a) prowadzenie działalności punktu konsultacyjnego ds. uzależnień,

Cel operacyjny nr 2 z Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020 obejmuje profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi.

Zadanie 3.3.5 z NPZ zwiększenie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla członków rodzin z problemem alkoholowym.

Wskaźniki osiągnięcia zadania:

Liczba osób korzystających z poradnictwa w Punkcie Konsultacyjnym

Założona miara osiągnięcia wskaźnika: 20

Liczba udzielonych porad

Założona miara osiągnięcia wskaźnika: 40

- b) współpracę z Kujawskim Stowarzyszeniem Klubu Abstynentów „Ostoja w Inowrocławiu”
- c) współpraca z Oddziałem Uzależnień w Radziejowie.

Wskaźniki osiągnięcia zadania:

Liczba osób skierowanych na Oddział Uzależnień w Radziejowie

Założona miara osiągnięcia wskaźnika: 5

3) szkolenia z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez:

- a) podnoszenie kwalifikacji realizatorów Programu,
- b) organizowanie kursów i szkoleń służących podnoszeniu kwalifikacji osób biorących udział w rozwiązywaniu problemów alkoholowych w szczególności: administracji, pracowników pomocy społecznej, służby zdrowia, policji, nauczycieli,

Zadanie 3.1.2 pkt 4 z NPZ podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych oraz udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym;

Wskaźniki osiągnięcia zadania:

Liczba uczestników szkoleń/kursów

Założona miara osiągnięcia wskaźnika: 2

- c) organizowanie szkoleń dla osób ubiegających się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,

Zadanie 3.1.3 pkt 2 z NPZ zapewnienie skutecznego przestrzegania prawa w zakresie produkcji, dystrybucji, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych;

Wskaźniki osiągnięcia zadania:

Liczba uczestników szkoleń

Założona miara osiągnięcia wskaźnika: 10

Liczba przeprowadzonych kontroli

Założona miara osiągnięcia wskaźnika: 2

- d) współpracę z innymi instytucjami i placówkami zajmującymi się problemami alkoholowymi na terenie województwa, w zakresie organizowania i uczestniczenia we wspólnych szkoleniach, warsztatach doskonalących, treningach psychologicznych,

4) informowanie i propagowanie trzeźwości poprzez:

- a) propagowanie idei i treści Programu oraz trzeźwego stylu życia w prasie lokalnej,
- b) rozwijanie współpracy z Policją i Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Dąbrowie Biskupiej,
- c) zakup literatury fachowej na temat wiedzy o chorobie alkoholowej, narkomanii, materiałów informacyjno-edukacyjnych.

2. Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych obejmują w szczególności:

- 1) propagowanie w społeczności lokalnej abstynencji i trzeźwości,
- 2) współpraca ze stowarzyszeniami z terenu Gminy,

- 3) aktywne reagowanie na naruszanie przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz narkomanii,
- 4) prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci i młodzieży oraz członków rodzin dysfunkcyjnych,
- 5) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, informacji i pomocy, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- 6) współpraca z gminnym zespołem interdyscyplinarnym,
- 7) opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz o cofnięciu zezwoleń,
- 8) współpraca z innymi organami uprawnionymi do kontroli przestrzegania warunków sprzedaży i podawania napojów alkoholowych,
- 9) prowadzenie wywiadów środowiskowych i kierowanie na badania pozwalające ustalić stopień uzależnienia od alkoholu,
- 10) kierowanie do sądu wniosków o wszczęcie postępowania w sprawach zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
- 11) udzielanie pomocy kuratorom sądowym, wykonującym nadzór nad osobami poddanymi leczeniu odwykowemu,
- 12) przeprowadzanie badań diagnostycznych wśród dzieci i młodzieży w celu zaktualizowania wyników badań określających obecność alkoholu i narkotyków oraz innych używek w życiu młodych ludzi.

IV. Harmonogram działań na rok 2020 planowanych do realizacji w ramach Programu:

Lp.	Zadania	Koszt realizacji
1.	Profilaktyka: 1) współfinansowanie zajęć promujących zdrowy styl życia zajęcia rekreacyjno - sportowe, 2) dofinansowanie spektakli teatralnych i warsztatów o tematyce profilaktycznej przeznaczonej dla dzieci i młodzieży w celu uzupełnienia programów szkolnych dotyczących uzależnienia,	500,00 zł 4 477,00 zł
2.	Lecznictwo odwykowe: 1) przekazanie środków na funkcjonowanie telefonu dla ofiar przemocy w rodzinie „Niebieska Linia” 2) finansowanie punktu ds. uzależnień, w tym: - <i>psychoterapeuta 2 x 40,00x4 x 12</i> - <i>psycholog (umowa na 10 m-cy)</i> 3) dofinansowanie programów profilaktycznych realizowanych przez Kujawskie Stowarzyszenie Abstynentów w stosunku do mieszkańców Gminy, 4) pokrywanie kosztów opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. 5) Opłata sądowa	300,00 zł 11 640,00 zł <i>3 840,00 zł</i> <i>7 800,00zł</i> 500,00 zł 1 152,00 zł 500,00 zł
3.	Szkolenie grup zawodowych, które z racji wykonywanych obowiązków służbowych stykają się z problemem alkoholowym.	400,00 zł
4.	Dofinansowanie zajęć opiekuńczo – wychowawczych na terenie Gminy - składki na ubezpieczenie społeczne	25 296,00 zł 21 600,00 zł 3 696,00 zł
5.	Dofinansowanie działalności świetlicy środowiskowej w Pieraniu, ogółem: 1) zajęcia socjoterapeutyczne 2) zajęcia opiekuńczo-wychowawcze, pogotowie naukowe 3) składki na ubezpieczenie społeczne	23 235,00 zł 2 560,00 zł 17 280,00 zł 3 395,00 zł

6.	Zadania związane z przeciwdziałaniem narkomanii: 1) dofinansowanie programów profilaktycznych oraz przedstawień teatralnych z zakresu narkomanii dla dzieci i młodzieży, 2) zakup materiałów dydaktycznych, ulotek informacyjnych z zakresu przeciwdziałania narkomanii.	 1.200 zł 100 zł
7.	Delegacje. Zwrot kosztów podróży.	100,00 zł
8.	Wydatki rzeczowe na realizację programu: - zakup środków czystości, materiałów biurowych oraz materiałów do prowadzenia zajęć	2 000,00 zł 2 000,00 zł
9.	Promocja Programu: 1) ulotki, broszury	200,00 zł
10.	Wynagrodzenie członków Komisji (7 członków):	8 400,00 zł
Razem:		80 000,00 zł

V. Wynagrodzenie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w posiedzeniach Komisji potwierdzone podpisem na liście obecności otrzymują wynagrodzenie w wysokości – 95 złotych brutto, natomiast przewodniczący Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 130 złotych brutto.

Przewodnicząca Rady Gminy
Dąbrowa Biskupia
Wiesława Posadzy